

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

w Zespole Szkół w Nurze

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej

Publiczne Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II

nowelizacja 2015/2016

Opracował zespół w składzie:

Danuta Tymińska

Alina Zakrzewska Skłodowska

Wioletta Chomicz

Halina Bogucka

Katarzyna Komar

Karolina Ajdys – Pyśk

Ks. Piotr Dębek

Zofia Gietka

Bożena Kalinowska

Dorota Fiertak

PODSTAWA PRAWNA

- ⇒ Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie ONZ dn. 20.11.1989 r.;
- ⇒ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997 nr 78, poz.483 ze zm.) - art. 72;
- ⇒ Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2012r. poz.1356 i 405 oraz z 2013r. poz.1563);
- ⇒ Ustawa o systemie oświaty z dn.7 września 1991r. /Dz.U. z 2004 nr 256, poz.2572 ze zm.);
- ⇒ Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19 sierpnia 1994r. (Dz.U. 2011r. nr 231, poz.1375.);
- ⇒ Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dn. 9 listopada 1995r. (Dz.U. 1996r. nr 10, poz.55 ze zm.);
- ⇒ Ustawa z dn. 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 1997r. nr 89, poz.555 ze zm.)- art. 304;
- ⇒ Ustawa z dn. 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- ⇒ Rozporządzenie MEN z dn. 17 listopada 2010r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno- pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2010r. nr 228, poz.1488);
- ⇒ Ustawa z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013r. poz.135,154, 866 i 1650);
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dn. 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012r. poz. 997);
- ⇒ Rozporządzenie MEN z dn. 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113)
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 26 sierpnia 2015r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zdrowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2015r. poz. 1256);
- ⇒ Rozporządzenie MEN z dn. 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015r. poz. 1249).

Założenia programowe zgodne z dokumentacją szkoły:

Statutem Szkoły

Programem Wychowawczym

Szkolnym zestawem programów nauczania

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

⇒ Profilaktyka rozumiana jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania. Jako proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, a także ograniczenie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia człowieka.

⇒ **Do podstawowych założeń szkolnej profilaktyki należy:**

Wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne do dokonywania właściwych wyborów w życiu.

Rozwijanie wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki u nauczycieli i rodziców.

Doskonalenie umiejętności adaptowania się ucznia do zmian we współczesnym świecie przy zachowaniu tożsamości i autonomii.

Zapobieganie samotności dziecka w rozwiązywaniu problemów.

Poznawanie możliwości dziecka jako drogi do jego sukcesu.

⇒ W preambule do **nowej podstawy programowej** akcentuje się wyraźnie rolę szkoły w **edukacji zdrowotnej**, która realizowana jest przez nauczycieli wielu przedmiotów: biologii, wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego, języka angielskiego, geografii, chemii, fizyki, religii, edukacji dla bezpieczeństwa, informatyki, zajęć technicznych i wychowania fizycznego. Celem edukacji zdrowotnej jest kształtowanie u uczniów umiejętności dbania o zdrowie własne i innych ludzi, tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu oraz dokonywanie wyborów sprzyjających zdrowiu. **Obecna podstawa programowa w III etapie edukacyjnym** jest zgodna z modelem zalecanym przez WHO, gdzie wiodącym przedmiotem jest wychowanie fizyczne.

⇒ Umiejętności życiowe /psychospołeczne/ sprzyjają pozytywnym zachowaniom przystosowawczym, dzięki którym możemy sobie radzić z zadaniami i wyzwaniem codziennego życia.

Umiejętności uwzględnione w nowej podstawie programowej:

- pozytywne myślenie, budowanie poczucia własnej wartości, wiary w siebie,
- podejmowanie właściwych decyzji,
- utrzymywanie dobrych relacji z innymi, dawanie i przyjmowanie wsparcia,
- rozwiązywanie problemów,
- gospodarowanie czasem,
- radzenie sobie z presją, krytyką, negatywnymi emocjami, stresem.

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą potrzeb naszych uczniów, ich problemów, uwarunkowań otoczenia oraz oczekiwań rodziców, nauczycieli.

Profilaktyka koncentruje się na:

a) Wzmocnieniu czynników chroniących:

- ⇒ Rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom.
- ⇒ Wspomaganie rozwoju moralnego uczniów /poszanowanie norm, wartości/.
- ⇒ Stworzenie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zajęć sportowych.
- ⇒ Wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

b) Eliminacji czynników ryzyka: agresja i przemoc, stres, kłopoty w nauce, palenie papierosów, wagary i spóźnienia

Działalność profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym, gdyż środowisko odgrywa ważną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia.

2. Cel główny

- ⇒ **Tworzenie szkoły bezpiecznej i przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom**

3. Cele szczegółowe

- ⇒ Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- ⇒ Opracowanie działań do konkretnych przypadków niezgodnych ze Statutem Szkoły.
- ⇒ Zapobieganie poprzez odpowiednią działalność profilaktyczną takim zachowaniom jak: przemoc, agresja, niecenzuralne słownictwo, wagary.
- ⇒ Informowanie o szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może doprowadzić do uzależnień.
- ⇒ Radzenie sobie ze stresem i napięciem emocjonalnym.
- ⇒ Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
- ⇒ Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia.
- ⇒ Właściwe wykorzystanie czasu wolnego.
- ⇒ Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze zmieniającą się rzeczywistością oraz niepokojami i trudnościami okresu dojrzewania.

4. Diagnoza

Nauczyciele na bieżąco diagnozują środowisko szkolne. Pozyskują informacje dotyczące zachowań ryzykownych uczniów przez:

- badanie ankietowe skierowane do uczniów, rodziców, pracowników szkoły,
- obserwacje,
- informacje pedagoga,
- analizę protokołów rad pedagogicznych,
- informacje od nauczycieli dotyczące funkcjonowania uczniów,

- informacje od uczniów i rodziców uzyskiwane przy okazji rozmów indywidualnych.

W wyniku przeprowadzonych badań diagnostycznych wyodrębniono następujące problemy:

- wagary i spóźnienia,

- agresja i przemoc,

- uzależnienie od komputera i telefonów komórkowych,

- niecenzuralne słownictwo,

- nieprzestrzeganie higieny osobistej,

- braki w kulturze osobistej,

- palenie papierosów,

- brak motywacji do nauki.

Działania skoncentrowane na jednostce

UCZNIOWIE

Nabywają praktyczne umiejętności umożliwiające obronę własnych praw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywności, potrafią odmawiać, rozwijają poczucie własnej wartości.

Aktywnie spędzają czas wolny.

Przestrzegają zarządzenia dyrektora szkoły dotyczącego zakazu opuszczania terenu szkoły w czasie zajęć edukacyjnych, świetlicowych i przerw międzylekcyjnych.

Przestrzegają zapisu w Statucie Szkoły o zakazie przynoszenia telefonów komórkowych na zajęcia.

Działania skoncentrowane na grupie rówieśniczej

- ⇒ Promocja postaw i wartości służących powściągliwości i zdrowiu.
- ⇒ Notowanie zachowań agresywnych w klasowym zeszycie obserwacji.
- ⇒ Uczenie umiejętności odmawiania i obrony własnego zdania.
- ⇒ Angażowanie uczniów do działalności profilaktycznej.
- ⇒ Organizowanie i wspieranie grup rówieśniczych /koła zainteresowań, kluby sportowe, wyjazdy na basen, zajęcia sportowe na boisku „Orlik”, wycieczki/.
- ⇒ Przeprowadzenie przy pomocy metod aktywizujących zajęć wychowawczych mających na celu kształtowanie prawidłowych postaw.

Działania skoncentrowane na osobach wychowujących

RODZICE

Dyrektor szkoły i wychowawcy klas organizują spotkania ze specjalistami, na których:

- ⇒ Rodzice na bieżąco są informowani o postępach w nauce, trudnościach i zachowaniu.
- ⇒ Rodzice są informowani o uzależnieniach i ich wpływie na funkcjonowanie organizmu.
- ⇒ Rodzice poznają możliwości i miejsca dostępnych form pomocy dla uczniów.
- ⇒ Rodzice interesują się dzieckiem, wykazują konsekwencję w działaniach wychowawczych.
- ⇒ Rodzice stawiają wymagania adekwatnie do możliwości dziecka.
- ⇒ Rodzice współpracują ze szkołą.

NAUCZYCIELE

- ⇒ Stanowią swoją postawą przykład dla uczniów.
- ⇒ Dokonują wstępnej diagnozy potrzeb ucznia.
- ⇒ Prowadzą ciekawe, urozmaicone lekcje.
- ⇒ Wystawiają sprawiedliwe motywujące oceny.
- ⇒ Przeprowadzają badania socjometryczne dotyczące relacji uczniów poszczególnych klas w stosunku do uczniów szkoły, wykorzystanie wyników przeprowadzonych badań ankietowych do opracowania wspólnego planu poprawy klimatu w szkole.
- ⇒ Przeprowadzają ankietę ewaluacyjną „Ja i moja szkoła” klasa I.

- ⇒ W sposób zgodny i jednoznaczny traktują wszystkie akty przemocy, niewłaściwe zachowania /informują wychowawcę, zgłaszają problem do pedagoga.
- ⇒ Potrafią rozpoznawać wczesne objawy uzależnienia, wczesne sygnały problemów uczniów.
- ⇒ Postępują w kontaktach z uczniami w taki sposób, aby nie wyzwałać w nich agresji, rozwijają umiejętności konstruktywnego komunikowania się z uczniami.
- ⇒ Doskonala się w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży.
- ⇒ Przygotowują pogadanki i prelekcje dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi.
- ⇒ Sprawują nadzór pedagogiczny na przerwach /zintensyfikowany w miejscach, gdzie dochodzi najczęściej do przemocy/.
- ⇒ Koordynują dyżury uczniowskie w czasie przerw.
- ⇒ Kształcą nawyki zdrowego stylu życia oraz wyrabiają umiejętność rozpoznawania zagrożeń zdrowia.

Działania skoncentrowane na społeczności lokalnej

- ⇒ Współpraca z Policją /dozór nad uczniami wchodzącymi w konflikt z prawem/
- ⇒ Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną
- ⇒ Współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ⇒ Współpraca ze Służbą Zdrowia

5. Metody realizacji programu:

⇒ **Strategie indywidualne**

- pogadanka
- spotkanie ze specjalistą
- prezentacja filmu
- wycieczka
- prelekcje
- programy edukacyjne i profilaktyczne
- gazetki szkolne
- plakaty, broszury

⇒ **Strategie edukacyjne**

- realizacja znanych programów edukacyjnych
- drama
- burza mózgów
- dyskusja
- gry i zabawy dydaktyczne
- uroczystości szkolne
- apele

⇒ Strategie działań alternatywnych

- koła zainteresowań
- wycieczki
- zajęcia i zawody sportowe
- dyskoteki
- zabawy taneczne
- festyny
- zajęcia na boisku „Orlik”
- wyjazdy na basen

⇒ Strategie interwencyjne

- interwencja w środowisku domowym ucznia
- interwencja w środowisku szkolnym ucznia
- pomoc psychologiczna i pedagogiczna
- pomoc policji, sądu i PPP

6. Osoby odpowiedzialne za realizację programu:

- Dyrektor Szkoły
- Wychowawcy klas
- Nauczyciele
- Rodzice
- Pracownicy szkoły
- Organ prowadzący w zakresie wspierania realizacji działań wychowawczych, zapobiegawczych, informacyjnych

7. Oczekiwane efekty:

- ⇒ Uczeń zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi im zapobiegać.
- ⇒ Uczeń otrzymuje wsparcie psychologiczno – pedagogiczne.
- ⇒ Uczeń utożsamia się ze środowiskiem szkolnym i odczuwa korzyści płynące ze zdrowego stylu życia.
- ⇒ Rodzice uczestniczą w realizacji programu profilaktyki, prelekcjach, pogadankach, akcjach profilaktycznych.

8. Ewaluacja

Sprawozdanie wychowawców i nauczycieli z realizacji zadań profilaktycznych

Sprawozdanie pedagoga

Ankieta diagnozująca problem

Przeprowadzenie i analiza ankiet

9. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych

W celu stworzenia w szkole warunków zapewniających uczniom bezpieczeństwo i ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej ustala się co następuje:

1. Rodzice ucznia lub prawni opiekunowie i Dyrektor Szkoły są bezzwłocznie zawiadomieni o każdym rażącym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad.
2. W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia, w związku z używaniem narkotyków, pićem alkoholu, szkoła zapewnia opiekę medyczną.
3. Policja jest wezwana w przypadku:
 - znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych,
 - gdy zachowanie ucznia zagraża bezpieczeństwu innych osób,
 - stwierdzenia podejrzenia picia alkoholu,
 - kradzieży lub innych wykroczeń.

Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych określa Prawo Szkolne- Regulaminy

Inne działania określone w Statucie Szkoły:

- upomnienie wychowawcy,
- nagana Dyrektora Szkoły,
- przeniesienie ucznia do innej szkoły.

10. Plan działań profilaktycznych - zadania ogólne

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni Termin realizacji
1. Organizowanie pomocy dzieciom mającym trudności w nauce	Zajęcia świetlicowe Zajęcia kompensacyjne Zajęcia rewalidacyjne Zajęcia logopedyczne	cały rok wg planu zajęć
2. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami. Adaptacja uczniów klasy I do nowych warunków	Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem Szkoły, WZO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki. Prawa i obowiązki ucznia – realizacja zagadnień na godzinach wychowawczych. Zaznajomienie uczniów z ważniejszymi miejscami na terenie szkoły.	wychowawcy wrzesień
3. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły	Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutkach uzależnień.	wychowawcy
	Organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się profilaktyką. - spotkanie z pielęgniarką - spotkania z pracownikami PPP, Policji	Dorota Fiertak kwiecień pedagog grudzień
	Realizacja programów profilaktycznych dotyczących uzależnień: <i>„Nie pal przy mnie, proszę”</i> <i>„Ratujemy i uczymy ratować”</i> <i>„Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”</i> <i>„Bez ryzyka”, „Trzymaj formę”</i>	klasy 0-III klasy 0-III klasy IV- VI; I- III gimnazjum gimnazjum

	<p>Odkrywamy talenty – edukacja czytelnicza</p> <p>Konkurs recytatorski</p> <p>Profilaktyczne spektakle teatralne</p> <p>Nauka gry na instrumencie muzycznym</p>	<p>Alina Zakrzewska</p> <p>Skłodowska, Renata</p> <p>Kozakiewicz – maj</p> <p>wg planu Walentynki,</p> <p>Dzień Wiosny</p> <p>Rada Rodziców we</p> <p>współpracy</p> <p>z dyrektorem</p>
	<p>Konkursy artystyczne</p> <p>Zawody sportowe</p>	<p>Anna Truszkowska,</p> <p>Dorota Fiertak</p> <p>wg planu n-le w.f.</p>
	<p>Wyjazdy na basen</p>	<p>cały rok</p> <p>nauczyciele w.f.</p>
	<p>Zajęcia na boisku „Orlik”</p>	<p>animatorki sportu</p> <p>marzec – listopad</p>
	<p>Wycieczki poznawczo – turystyczne do ciekawych miejsc</p>	<p>wychowawcy wg planu</p>
<p>3. Diagnozowanie potrzeb i możliwości uczniów oraz przyczyn i trudności niepowodzeń szkolnych</p>	<p>Opracowanie ankiet:</p> <p>Aktywność fizyczna i czas wolny</p>	<p>Wioletta Chomicz</p> <p>klasa VI, I gimnazjum</p> <p>październik</p>
	<p>Problem uzależnień</p>	<p>Bożena Kalinowska</p> <p>klasa I, III gimnazjum</p> <p>listopad</p>
	<p>Przemoc i agresja</p>	<p>Dorota Fiertak -</p> <p>klasa IV, I gimnazjum</p> <p>październik</p>

<p>4. Propagowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>Spotkanie z pielęgniarką szkolną - Promocja zdrowego stylu życia /Światowy Dzień Zdrowia/7 kwietnia/ Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat „Zasad właściwego odżywiania”, „Przyczyn i skutków otyłości” /Światowy Dzień Walki z Otyłością/1 marca/ Spotkania z pracownikami SANEPID-u „Piramida zdrowego żywienia”.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat higieny pracy umysłowej. Godziny w bibliotece szkolnej na temat literatury wskazującej techniki uczenia się.</p> <p>– Programy profilaktyczne – „<i>Szklanka mleka</i>”, „<i>Owoce i warzywa w szkole</i>”, „<i>Czyste powietrze</i>”</p>	<p>Dorota Fiertak kwiecień</p> <p>wychowawcy – godz. wychowawcze</p> <p>nauczyciel techniki – styczeń</p> <p>wychowawcy</p> <p>wg planu</p> <p>0- III - wychowawcy cały rok</p>
	<p>– Prezentacja „Zdrowy styl życia” Program edukacyjny „<i>Żyj smacznie i zdrowo</i>”</p>	<p>nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, Zofia Gietka - marzec</p>
	<p>– Prezentacja „Jak żyć zdrowo i sportowo”</p> <p>Udział w akcjach profilaktycznych „Światowy Dzień Walki z AIDS” „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach” /18 listopada/ Profilaktyka zatruc grzybami Profilaktyka zakażeń meningokokami Zasady i sposoby przeciwdziałania zachorowaniom na grypę.</p>	<p>Dorota Fiertak – kwiecień</p> <p>Halina Bogucka – grudzień</p> <p>wychowawcy, nauczyciel biologii</p>
<p>5. Diagnoza zachowań. Przemoc i agresja</p>	<p>Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów.</p> <p>Wychowawcy i pedagog rozpoznają sytuację rodzinną dzieci i młodzieży.</p> <p>Pedagog prowadzi rozmowy z uczniami i wychowawcami.</p>	<p>cały rok</p> <p>na bieżąco</p>

<p>6. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości</p>	<p>Zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I. Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe (dyskoteki, wycieczki, Andrzejkki, wigilie klasowe itp.). Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględnia zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel. Ankiety adaptacyjne dla uczniów klas I przeprowadzone przez wychowawców, których wyniki pozwolą na bliższe poznanie uczniów i ich zainteresowań.</p>	<p>wychowawcy -wrzesień Samorząd Uczniowski wg planu wychowawcy - wrzesień</p>
<p>7. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej</p>	<p>Realizacja zagadnienia w ramach: godzin wychowawczych, biologii, wychowania do życia w rodzinie, edukacji zdrowotnej, edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program profilaktyczny „Bez ryzyka”- gimnazjum – Program profilaktyki uzależnień „Znajdź właściwe rozwiązanie”- klasy IV- VI i I- III gimnazjum – Program profilaktyczny „Nie pal przy mnie, proszę” klasy 0- III szkoły podstawowej – Opracowanie procedur postępowania w szczególnych sytuacjach – Prawo Szkolne <p>Konkurs profilaktyczny „Stop – alkohol szkodzi zdrowiu”</p> <ul style="list-style-type: none"> – Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej – Gazetki ścienne o tematyce antyuzależnieniowej – Ulotki – Ogólnopolska akcja prozdrowotna „Dzień bez papierosa” /31 maja/ 	<p>nauczyciele przedmiotów wg planu pedagog</p> <p>B. Kalinowska, D. Fiertak, H. Bogucka grudzień</p> <p>wychowawcy wg planu</p> <p>nauczyciel biologii, w.f. bibliotekarz.</p> <p>nauczyciel biologii - maj</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Wywiady profilaktyczne dla rodziców – Kampania MSW „<i>Dopalacze kradną życie</i>” – pedagog – Plakat - „<i>Dopalacze kradną życie</i>” 	<p>pedagog – grudzień, maj</p> <p>B. Kalinowska, D. Fiertak Rada Rodziców - kwiecień</p>
8. Bezpieczna szkoła Szkoła otwarta na sport, kulturę, sztukę i środowisko lokalne	Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat: „Bezpiecznej drogi do szkoły”, „Bezpiecznych ferii”, „Bezpiecznych wakacji” - Program – „ <i>Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży</i> ”	wychowawcy, pedagog
	Przeprowadzenie próbnej ewakuacji	nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa - maj
	<p>„Tydzień bezpieczeństwa” - zajęcia praktyczne z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego- Organizacja spotkania z Policją i OSP</p> <p>Prezentacja „<i>Bezpieczeństwo w różnych sytuacjach</i>”</p> <p>Pełnienie dyżurów w czasie przerw międzylekcyjnych –</p> <p>Założenie „<i>Skrzynki problemów uczniowskich</i>”</p>	<p>nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa – czerwiec</p> <p>wszyscy nauczyciele cały rok</p>
9. Współpraca z pedagogiem	Przeprowadzenie diagnozy, spotkania indywidualne	na bieżąco
10. Współpraca z rodzicami	<p>Konsultacje, prelekcje, udział rodziców w organizacji imprez szkolnych „<i>Piknik rodzinny na boisku Orlik</i>” klasy IV – VI</p> <p>„<i>Święto Rodzinki</i>” – klasy I- III</p> <p>„<i>Święto Piezzonego Ziemniaka</i>” – klasy I- III</p> <p>Konkurs „<i>Stroik świąteczny</i>” - grudzień</p> <p>Konkurs „<i>Najładniejsza pisanka</i>” - marzec</p>	<p>wychowawcy</p> <p>czerwiec</p> <p>wg planu</p> <p>wg planu</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>we współpracy z Radą Rodziców</p>

Harmonogram działań profilaktycznych w klasach 0 – III

Zagadnienie	Zadanie do realizacji	Sposoby i formy realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin	Ewaluacja
Higiena osobista	Rozumienie znaczenia zabiegów higienicznych: -czystość ciała /mycie rąk, zębów/, korzystanie z chusteczek higienicznych - czystość bielizny i odzieży /akceptacja schludnego wyglądu/ -utrzymanie czystości w trakcie jedzenia. Higiena jamy ustnej.	ćwiczenia praktyczne film pogadanka	wychowawcy klas 0- III pielęgniarka	wrzesień cały rok	uczniowie opanowali nawyki higieniczno-zdrowotne obserwacja scenariusze notatki zeszyt obserwacji
		pogadanka	wychowawcy klas 0- III	wrzesień	
		pogadanka	pielęgniarka	wrzesień	
	Przestrzeganie zasady higienicznego trybu życia, odpoczynku, snu /uprawianie zabaw i gier na powietrzu, racjonalne hartowanie organizmu/.	rozmowy indywidualne pogadanka z rodzicami referat pedagogizacja rodziców Realizacja programu „Nie pal przy mnie, proszę”	wychowawcy klas 0-III wychowawca świetlicy Danuta Tymińska	cały rok wrzesień październik	scenariusz prelekcji
	Przestrzeganie zakazu korzystania z przedmiotów osobistego użytku, przez innych np. grzebienia, szczoteczki do zębów.	pogadanka ćwiczenia praktyczne	wychowawcy klas 0 - III	październik	
Higiena otoczenia	Utrzymanie higieny otoczenia poprzez: - utrzymanie porządku w mieszkaniu, szkole, szczególnie na swoim stanowisku pracy.	ćwiczenia praktyczne film	wychowawcy klas 0 - III wychowawca świetlicy	cały rok	uczniowie utrzymują porządek w swojej sali, w miejscu pracy obserwacja
	Utrzymanie higieny otoczenia/zachowanie czysty i porządku/.	instruktaże przed wycieczkami,	wychowawcy klas 0 – III	cały rok	obserwacja

	Kulturalne zachowanie się w miejscach publicznych/na ulicy, w parku, w lesie itp./.	rozmowy indywidualne własny przykład filmy konkursy			
	Zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami. Zwrócenie uwagi na ostrzeżenia dotyczące niezdatności wody do picia, picie wody przegotowanej. Troska o środowisko wyrażana w praktycznym działaniu.	filmy wystawy instruktaż rozmowy praktyczne konkursy	wychowawcy klas 0 – III wychowawcy klas 0 - III wychowawcy klas 0 - III	październik zgodnie z planem	sprzątanie terenu wokół szkoły sprawozdanie wyniki konkursów
Higiena żywienia	Znaczenie racjonalnego odżywiania, higiena i estetyka spożywania posiłków. Kształtowanie nawyków racjonalnego odżywiania. Potrzeba mycia owoców. Akceptacja spożywania mleka i jego przetworów oraz warzyw.	Program „ <i>Owoce w szkole</i> ” Program „ <i>Szklanka mleka</i> ”	wychowawcy klas 0 – III, przedszkola wychowawcy klas 0 – III, przedszkola	cały rok cały rok	zapisy w dzienniku obserwacja udział w akcji sprawozdanie
Bezpieczna droga do domu	Bezpieczne przechodzenie przez jezdnię. Zagrożenia w drodze dziecka do szkoły. Zachowanie się w środkach transportu: samochód osobowy, autobus, pociąg. Korzystanie z telefonów alarmowych.	spotkanie z policjantem prelekcja	wychowawcy klas 0 – III spotkanie z policjantem	na bieżąco	obserwacja

Bezpieczna i przyjazna szkoła	Bezpieczeństwo w czasie przerw. Samopoczucie dzieci w szkole. Udział w imprezach szkolnych. Udział w zawodach sportowych.	pogadanki dyżury nauczycieli dyżury uczniów	wychowawcy klas 0 – III spotkanie z pielęgniarką	cały rok	prelekcja udział w zawodach, konkursach
Czas wolny	Bezpieczne zabawy. Bezpieczne spędzenie czasu wolnego /ferie zimowe, wakacje/. Współpraca z rodzicami. Umiejętność sporządzania planu pracy i wypoczynku. Współdziałanie w organizacji wycieczek, zabaw, akcji charytatywnych.	pogadanki Akcja „Ratujemy i uczymy ratować”	wychowawcy klas 0 – III spotkanie z policjantem wychowawcy klas 0 – III	zgodnie z planem zgodnie z planem	uczniowie biorą udział w uroczystościach szkolnych, wycieczkach scenariusze imprez sprawozdanie frekwencja w czasie imprez pozaszkolnych
Agresja i przemoc	Odgrywanie i demonstrowanie swoich uczuć. Sposoby na pokonywanie złości. Reagowanie na różne formy przemocy i agresji. Zrozumienie znaczenie słowa „zgoda”, „kompromis”.	Scenki sytuacyjne	wychowawcy	na bieżąco	obserwacja

Dziecko w świecie wirtualnym	Poznanie zagrożeń związanych z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel – oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek). Korzystanie z internetu tylko za zgodą rodziców / osób dorosłych.	pogadanki ćwiczenia praktyczne	wychowawcy	zgodnie z planem	obserwacja rozmowy z rodzicami
-------------------------------------	--	-----------------------------------	------------	------------------	--------------------------------

Harmonogram działań profilaktycznych w klasach IV - VI

Zagadnienie	Zadanie do realizacji	Sposoby i formy realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin	Ewaluacja
Jak dbam o zdrowie?	Higiena ciała, odzieży, obuwia, miejsca pracy i wypoczynku. Zmiany psychiczne i fizyczne w okresie dojrzewania.	pogadanka ćwiczenia praktyczne	wychowawcy klas IV – VI nauczyciele przyrody, w.f. nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	kwiecień	uczniowie dbają o higienę osobistą, znają i przestrzegają zasady racjonalnego żywienia obserwacja sprawozdanie
	Urozmaicenie i regularność posiłków. Estetyka spożywania posiłków. Wspólne biesiady przy stole: - Wigilia klasowa - Dzień Matki.	pogadanka prelekcja spotkanie z pielęgniarką	wychowawcy klas IV- VI nauczyciel przyrody	kwiecień kalendarz imprez	obserwacja ocena własna
	Zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami i zatruciem. Czystość a choroby skóry, brudnych rąk i nóg.	formy pracy dobierają nauczyciele prowadzący	wychowawcy klas IV – VI	zgodnie z planem	obserwacja
Zdrowy tryb życia – aktywność fizyczna	Dlaczego łatwiej żyć z planem dnia? Sport to zdrowie Miejsce pracy i wypoczynku. Prawidłowa postawa ciała.	udział w zawodach sportowych Program „Trzymaj formę” zajęcia sportowe	nauczyciele w.f. Wioletta Chomicz Zofia Gietka nauczyciele przyrody nauczyciele w.f.	na bieżąco sukcesy sportowe uczniowie dbają o prawidłową postawę ciała	

<p>Kultura mojego zachowania Poznanie swoich mocnych i słabych stron</p>	<p>Rozpoznawanie własnych zalet i wad. Muszę czy chcę się uczyć – dlaczego?</p> <p>Właściwy stosunek do własnych pozytywnych i negatywnych emocji. Podstawowe zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich. Istota koleżeństwa i przyjaźni. Problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób chorych i starszych. Moje hobby i pasje. Na czym polega presja rówieśnicza i jak jej przeciwdziałać?</p>	<p>pogadanka film dyskusja</p> <p>pogadanka ankieta dla uczniów rozmowy z rodzicami</p>	<p>wychowawcy klas IV – VI</p> <p>wychowawcy klas IV – VI nauczyciel wychowania do życia w rodzinie nauczyciele w.f.</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>obserwacja zachowań uczniów</p> <p>uczniowie potrafią radzić sobie z emocjami zeszyt obserwacji wywiad</p> <p>uczniowie dbają o kulturę słowa, znają znaczenie przyjaźni i koleżeństwa w życiu każdego człowieka wnioski z analizy ankiety do realizacji postawa dzieci</p>
<p>Bezpieczna i przyjazna szkoła Agresja i przemoc</p>	<p>Samopoczucie dzieci w szkole. Bezpieczeństwo w czasie przerw. „Skrzynka problemów uczniowskich”</p>	<p>dyżury w czasie przerw pogadanka</p>	<p>wychowawcy klas IV – VI Zespół Profilaktyczno - Wychowawczy</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>obserwacja zachowań uczniów analiza zeszytów obserwacji</p>
<p>Zagrożenia cywilizacyjne</p>	<p>Przyczyny i skutki nałogów. Dlaczego nałogi są szkodliwe? Alkohol, tytoń – skutki uzależnienia. Fikcja i rzeczywistość w mediach elektronicznych. Mass media – jak działa reklama.</p>	<p>pogadanki</p>	<p>nauczyciel informatyki wychowawcy IV – VI</p> <p>nauczyciel wychowania do życia</p>	<p>na bieżąco</p> <p>na bieżąco</p>	<p>obserwacja postaw uczniów rozmowy</p> <p>uczniowie posiadają wiedzę o szkodliwości nałogów prowadzą zdrowy styl życia</p>

Harmonogram działań profilaktycznych w klasach I – III gimnazjum

Problem	Zadanie do realizacji	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin	Ewaluacja
Agresja i przemoc	Diagnozowanie środowiska szkolnego.	przeprowadzenie ankiety Czy czujesz się bezpiecznie w szkole? pogadanka	wychowawcy klas I -III	wrzesień	analiza wyników ankiety obserwacja zachowania uczniów analiza zapisów w zeszytach spostrzeżeń analiza spostrzeżeń sprawozdanie wychowawców klas
	Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć uświadamiających przyczyny powstawania agresji. Poszukiwanie sposobów zapobiegania przemocy. Poznanie sposobów nieagresywnego rozwiązywania konfliktów.	wykorzystanie dramy scenki sytuacyjne film pogadanka	nauczyciel języka polskiego wychowawcy klas I- III	I półrocze na bieżąco	obserwacja zachowań uczniów
	Przestrzeganie zasady fair play w czasie gier i zabaw sportowych.	omawianie przepisów gier zespołowych oraz ich realizacja	nauczyciele wychowania fizycznego	na bieżąco	obserwacja
Cyberprzemoc	Przestrzeganie przed konsekwencjami niewłaściwego korzystania z Internetu. Odpowiedzialność prawna za naruszenie godności osobistej.	dyskusja współpraca z rodzicami	nauczyciele informatyki nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	październik	obserwacja uczniów

Ważne umiejętności życiowe	Aktywne słuchanie. Stosowanie zasad asertywności. Kultura osobista. Prowadzenie dialogu, negocjacji.	pogadanka dialog	wychowawcy klas I- III	na bieżąco	zmniejszenie sytuacji konfliktowych zeszyt obserwacji
Higiena osobista i higiena otoczenia	Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć na temat znaczenia norm higienicznych w życiu człowieka.	pogadanka na godzinach wychowawczych gazetka film spotkanie z pielęgniarką	wychowawcy klas I - III nauczyciel biologii nauczyciele w.f.	zgodnie z planem wychowawczym	wnioski ze spotkania z pielęgniarką oraz ich realizacja
Właściwe postawy wobec zdrowia	Czym jest zdrowie? Zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu. Konstruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	pokaz multimedialny gazetki broszury referaty ankieta współpraca z rodzicami realizacja programu „ <i>Trzymaj formę</i> ” współpraca z Sanepidem	nauczyciel biologii i chemii nauczyciele w.f. nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	kwiecień na bieżąco	analiza wyników ankiety obserwacja zachowań uczniów
Profilaktyka uzależnień	Konsekwentne reagowanie na objawy używania środków psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia papierosów. Dopalacze kradną życie.	zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły prezentacja	wychowawcy klas I - III nauczyciel wychowania do życia w rodzinie pedagog	wrzesień	obserwacja zachowań uczniów analiza zapisów w zeszytach obserwacji

	Przygotowanie uczniów do konkursu promującego zdrowy styl życia.	pogadanka gazetka konkurs	nauczyciel biologii, techniki, nauczyciele w.f.	kwiecień	sprawozdanie z przebiegu konkursu
	Rozpowszechnienie wśród uczniów materiałów dotyczących skutków stosowania używek. Promowanie działań zmierzających do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa.	pogadanka film edukacyjny rozmowy indywidualne z uczniami wzmocnienie kontroli uczniów na przerwach pomoc uczniom	bibliotekarz pedagog nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa nauczyciele	zgodnie z planem cały rok	obserwacja zachowań uczniów obserwacja uczniów
Interholizm	Informacja o zagrożeniach wynikających z uzależnień od komputera i internetu.	pogadanka	nauczyciel informatyki	zgodnie z planem	obserwacja uczniów
Zapobieganie wagarom Monitorowanie zwolnień uczniów od rodziców	Zorganizowanie aktywnych form wypoczynku, uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych.	wycieczki zajęcia sportowe zajęcia rekreacyjne koła zainteresowań współpraca z policją współpraca z pobliskimi szkołami	nauczyciele wychowania fizycznego nauczyciel informatyki wychowawcy klas I - III	cały rok zgodnie z planem imprez	nauczyciele przedstawiają sprawozdanie na posiedzeniu RP

LITERATURA

- Gaś Z.B. (red) Profilaktyka uzależnień, WSiP, Warszawa 1993
- Dziewiecki M., Nowoczesna profilaktyka uzależnień, Kielce 2000
- Gimnazjalny Elementarz Profilaktyki, Warszawa 2001
- Grzegorzewska M., Listy do młodego nauczyciela
- Macander D., Profilaktyka uzależnień w szkole e- poradnik, ORE
- Ostrowska K., Wokół rozwoju osobowości i systemu wartości, Warszawa 1998
- Wojcieszek K., NOE – program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży, Warszawa 1997
- Wojnarowska B., Sokołowska M. (red.), Jak tworzymy szkołę promującą zdrowie. Pierwsze doświadczenia, Warszawa 1993
- Zabłocki K. J., Integracja szansą wychowania nowego pokolenia, Płock 2002

